

Εκστρατεία του Συμβουλίου
της Ευρώπης
για τον τερματισμό
της σεξουαλικής βίας
κατά των παιδιών

ένα
στα πέντε

ΣΠΑΣΕ ΤΗ ΣΙΩΠΗ και τη συγκάλυψη

www.1in5.org.cy

Δήμος Λεωκωσίας
Nicosia Municipality

Κερασιά
Εθνική Επιτροπή
Παιδιών

Πανεπιστήμιο Κύπρου
Γράμμα Ψυχολογίας

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Πρόληψη της σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων: Ο ρόλος των εκπαιδευτικών - Βέλτιστες Πρακτικές

Δρ Ελένη Καραγιάννη
Εγγεγραμμένη Κλινική Ψυχολόγος
Συντονίστρια Κλινικής Εκπαίδευσης,
Τμήμα Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Πλαίσιο Παρουσίασης

- Συμβατές με το σχολικό πλαίσιο, ερευνητικά υποστηριζόμενες παρεμβάσεις από τη βιβλιογραφία παιδικής πρόνοιας.
- Εύρος στρατηγικών και παρεμβάσεων για κακοποιημένα παιδιά στο σχολικό σύστημα
- Τι θεωρούν οι επαγγελματίες ως βέλτιστες πρακτικές για το προσωπικό του σχολείου σε θέματα διαχείρισης περιστατικών

Τι ξέρουμε...

- Το δεύτερο πιο σημαντικό πλαίσιο για ένα παιδί.
- Πιο συχνή αναφορά σε προσωπικό του σχολείου.
- Συνήθως αναφορά κακοποίησης και μετέπειτα παροχή στήριξης.
- Απαιτούνται δεξιότητες αναγνώρισης, γνώσης νομικού πλαισίου και δεξιότητες στήριξης.
- Σημαντικό ρόλο στην αναγνώριση λόγω εγγύτητας και διάρκειας της επαφής με τα παιδιά.

Τι ξέρουμε...

- Η αναγνώριση είναι περίπλοκη διαδικασία.
- Η επαρκής αναγνώριση προϋποθέτει γερές βάσεις στις ακόλουθες περιοχές γνώσης/κλειδιά:
  - Νομοθεσία
  - Σημάδια/Συμπτώματα
  - Πρόσφατα ερευνητικά ευρήματα για παράγοντες ρίσκου και προστατευτικούς παράγοντες
  - Κριτική σκέψη και δεξιότητες λήψης αποφάσεων
- Πέντε μέθοδοι αναγνώρισης:
  - απευθείας αναφορά, παρατηρήσεις, συνέντευξη, αξιολόγηση και χρήση εργαλείων ανίχνευσης.
- Μέρος της ηθικής/δεοντολογικής πρακτικής: συζήτηση ανησυχιών με τους γονείς.

Coulborn Faller (2013), Myers (2011), Crosson-Tower (2002)

Έμπρακτη Στήριξη

- Η αποκατάσταση ενός παιδιού είναι εφικτή όταν έχει φροντιστές που το υποστηρίζουν και που πιστεύουν ότι η κακοποίηση όντως έγινε.
- Σημαντικότητα παροχής θετικού προτύπου ή μέντορα στην επιβίωση κάτω από αντίξοες συνθήκες στο σπίτι
- Το σχολείο ως καταφύγιο από ένα οδυνηρό σπιτικό περιβάλλον.
- Προσωπικό του σχολείου - εναλλακτική ανταπόκριση ενήλικα

Διεπιστημονικές Ομάδες

- Εκτίμηση και κατανόηση για την ανάγκη διεπιστημονικής συνεργασίας και δουλειάς
  - Χρήση υπάρχουσας γνώσης και δεξιοτήτων στο πλαίσιο συνεργασίας μιας διεπιστημονικής ομάδας που θα παρέμβει
  - Μέλη της ομάδας: προσωπικό του σχολείου, προσωπικό των ΥΚΕ, ψυχολόγο, μερικές φορές αστυνομικό, γονείς, δικαστικό προσωπικό, και δικαστές.

Τι κρατούμε...

- Το προσωπικό του σχολείου είναι οι πιο συνεπείς επαγγελματίες στη ζωή των θυμάτων.
- Σημαντικές παρεμβάσεις εκ μέρους του παιδιού. Περιλαμβάνουν:
  - Αναγνώριση και ανταπόκριση των επιπτώσεων και προβλημάτων που απορρέουν από την σεξουαλική κακοποίηση.
  - Πίστη, στήριξη και λειτουργία ως μέντορας του παιδιού
  - Συνεργασία με άλλους επαγγελματίες που εμπλέκονται στην παροχή υπηρεσιών, και
  - Διασφάλιση ότι τα παιδιά λαμβάνουν συγκεκριμένη θεραπεία
- Χτίζουμε αποτελεσματικές γέφυρες/σχέσεις με τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας και άλλους οργανισμούς ευημερίας.

Brassard et al (2009), vanBergeijk (2013)

Αν ο θύτης είναι προσωπικό

ένα
στα πέντε

Πιθανά προειδοποιητικά σημάδια σεξουαλικού παραπτώματος από εκπαιδευτικό:

- Εμφανής ή ακατάλληλη προτιμησιακή μεταχείριση ενός μαθητή
- Υπερβολικός χρόνος μόνος με έναν μαθητή
- Υπερβολικός χρόνος που δαπανάται με τον μαθητή, εκτός του μαθήματος
- Χρόνος που δαπανάται σε ιδιωτικούς χώρους με έναν μαθητή κατ'επανάληψη
- Μεταφορά ενός μαθητή από ή από το σχολείο
- Φιλική σχέση με γονείς και επισκέψεις στο σπίτι τους
- Ενεργώντας ως «έμπιστος» ενός συγκεκριμένου μαθητή
- Δίνοντας μικρά δώρα, κάρτες, επιστολές προς ένα μαθητή
- Ακατάλληλες κλήσεις ή e-mail σε ένα μαθητή
- Υπερβολικά στοργική συμπεριφορά με τον μαθητή
- Ερωτική συμπεριφορά ή παρατηρήσεις γύρω από ένα μαθητή
- Άλλοι μαθητές υποψιάζονται, κάνουν αστεία ή αναφορές

“Districts Should Appoint” (2006); Shakeshaft (2004); Sutton (2004).

Αν ο θύτης είναι προσωπικό

Προτεινόμενες στρατηγικές πρόληψης:

- Πολιτική σε περιφερειακό και σχολικό επίπεδο που απαγορεύει σεξουαλικά παραπτώματα
- Τυποποιημένες πρακτικές προσλήψεων
- Τυποποιημένες μέθοδοι διαλογής και έλεγχος ποινικού μητρώου
- Τυποποιημένες διερευνητικές πρακτικές ως απάντηση στους ισχυρισμούς
- Ανάπτυξη ενός κεντρικού οργανισμού αναφοράς και μητρώου
- Αναφορά όλων των ισχυρισμών στην Αστυνομία για την επιβολή του νόμου και της προστασίας του παιδιού μέσω των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας
- Τακτική κατάρτιση σε θέματα σεξουαλικών παραπτωμάτων από εκπαιδευτικούς και πρόληψης
- Θέσπιση και εφαρμογή καταστατικού (δηλ. νομοθεσίας, πολιτικών, κοκ)

Fauske, Mullen, & Sutton (2006); Shakeshaft (2004); Sutton (2004).

Πολιτική Προστασίας Παιδιών

- Εθνική πολιτική προστασίας και κατευθυντήριες γραμμές
  - Εξειδικευμένη πολιτική για το σχολικό πλαίσιο
- Κώδικας Βέλτιστων Πρακτικών
  - Εντοπισμός τομέων πρακτικής που πρέπει να αντιμετωπιστούν/διορθωθούν για να εξασφαλιστεί ότι τα παιδιά και το προσωπικό προστατεύονται.
  - “in loco parentis”
  - Πρόσληψη και επιλογή προσωπικού
  - Σωστή εποπτεία και υποστήριξη για προσωπικό
  - Σωστή καταγραφή περιπτώσεων, αναγκών, και εποπτείας

Montgomery, Knox, & Roberts (2013), Myers (2011), Crosson-Tower (2002)

Βασική Βιβλιογραφία

- Franklin, C., Harris, M.B., & Allen-Meares, P. (2013). *The School Services Source Book: A Guide for School-Based Professionals (2nd Ed)*. New York: Oxford.
- Knoll, J. (2010). Teacher Sexual Misconduct: Grooming Patterns and Female Offenders, *Journal of Child Sexual Abuse*, 19:4, 371-386.
- Stay Safe (Ireland)-Child Abuse Prevention Programme. *Best Practice in Child Protection: Guidance for Schools*.

ένα
στα πέντε

Ευχαριστώ για την προσοχής σας!